

STUDIE- OG UDVIKLING INDEN FOR ILDSTØTTE

Hurtigere, højere, stærkere, mere præcist, mere af alt... virker som gennemgående krav til de fremtidige kapaciteter, køretøjer og materiel - men er det nødvendigvis vejen frem?

Af Oberstløjtnant Søren Høst, Chef for Ildstøtteafdelingen, HKIC

INDLEDNING

Nærværende artikel vil samle de væsentligste indtryk fra en række nyligt gennemførte møder og konferencer, hvor den fremtidige udvikling inden for ildstøtte har været debatteret. På møde i Integrated Capability Group On Indirect Fire (ICG IF) og konferencerne Future Artillery Conference og Joint Fires Conference har repræsentanter fra en lang række NATO lande og andre relevante samarbejdspartnere (og forskellige firmaer) fremlagt og drøftet deres respektive syn på udviklingen inden for ildstøtte og de forventede muligheder og udfordringer fremtiden byder.

Der er selvsagt en fare for modsatrettede hensyn, når meget forskellige lande og firmaer samles. Der er fx stor forskel på hvordan Sydkorea, Sverige, Polen og USA opfatter verdenssituationen (og trusselsbilledet). Tilsvarende har de mange producenter af våben, kommunikationsudstyr, simulationsudstyr mm deres eget syn på, hvad der er livsvigtigt at have i den "militære værktøjskasse".

TRENDS

Efterfølgende gøres rede for en række fælles trends og vores egen overordnede tilgang. Ligeledes fremhæves enkelte interessante forhold, der vurderes at have bæring på vores egen situation og derfor bør overvejes nærmere i den kommende tid. Generelt taler alle om øget performance. Som ånden i de Olympiske Lege ("Hurtigere, højere, stærkere.....") så taler alle (især de mange firmaer) om kravet og mulighederne for øget rækkevidde, øget præcision, øget nøjagtighed, højere hastighed, øget beskyttelse mm. - men ikke alle synes at anlægge en realistisk tilgang eller stopper op og reflekterer over udviklingen.

Alle taler om digitalisering - alle vil digitalisering. Ikke bare inden for ildstøtte, men bredt ved de landmilitære kapaciteter. Evnen til digitalt at kunne dele informationer og digitalt binde de forskellige elementer i det samlede ildstøtte system sammen (sensorer, kontrol og koordination og våbensystemer) er nødvendig for at kunne reducere menneskelige fejl, minimere risici for utilsigtet våbenvirkning, øge hastigheden og øge effekten af vores midler. I Danmark har vi udbredt Digital Aided Close Air Support og vi er som bekendt i fuld gang med at udvikle et Digital Aided Firesupport System i rammen af projektet vedr. Hærens Taktiske Kommunikationsnetværk (HTK). Det digitale ildstøtteprojekt anvender tillige den anerkendte ASCA protokol for udfærdigelse af data signaler og er reelt en nødvendig adgangsbillet for at kunne indgå i et internationalt samarbejde og udnytte ildstøtte kapaciteter på tværs af nationer og værn.

Alle taler om læren af Afghanistan (og Irak) og læren af en entydig fokusering på én type kamp. Det svære er at udlede de rigtige og relevante erfaringer og føre dem videre. Der er fx ingen tvivl om at evnen til at koordinere de forskellige ildstøtte midler (herunder evnen til udføre Air Land Integration) er styrket af vores indsats i Afghanistan. Omvendt er de fleste enige om at forståelsen for anvendelse af ildstøtte som en del af (klassisk) manøvre krigsførelse i visse lande nærmest skal genlæres fra bunden. I Danmark er vi jo i fuld gang med en "de-ISAF'isering" og herunder en nødvendig debat omkring Bataljonskampgruppens volumen og kompleksitet. Hvor vi i Danmark jo reelt kun foretager justeringer til et grundlæggende koncept og en grundlæggende (relevant) fokus på bataljonskampgruppeniveauet, så er andre lande nærmest startet helt forfra i lyset af en ændret trusselsopfattelse. Flere lande fokuserer nu entydigt på klassisk manøvrekrig og de dertil hørende ildstøtte discipliner som fx artilleribekæmpelse og "mass fires" og deraf afledte behov for bl.a. at opbygge eller opgradere sine målopklaringskapaciteter. Det er i den forbindelse vigtigt at skelne mellem en driftsstruktur og den operative indsættelse af kapaciteterne. Flere lande, herunder UK,

organiserer sine ildstøttekapaciteter ud fra en kapacitetstilgang og sammensætter fleksibelt " ildstøtte pakker" til lejligheden – hvad enten " ildstøttepakken" er skræddersyet og decentralt tildeles en Bataljonskampgruppe eller indsættes centraliseret ved Brigaden. Vores syn på indsættelse af kapaciteter på kamppladsen i rammen af ildstøtteelementer på respektive niveauer er i tråd med de fleste relevante partnerlande (US, GE, UK fx).

Selvom alle fremtidige indsættelser med en vis sandsynlighed må forventes at finde sted i rammen af NATO eller en koalition, så italesættes truslen fra luften fra fly og ubemandede fartøjer og dermed behovet for jord baseret luftværn. Fra dansk side ses det selvsagt relevant at analysere hvorledes vi håndterer den stigende trussel fra små ubemandede fartøjer, men det er næppe realistisk at vi med den forventede ressource ramme bliver i stand til at (gen)opstille en egentlig luftværnskapacitet. I stedet findes det mere realistisk og uhyre relevant at vi øger vores kendskab og forståelse for luftværn og sætter ildstøtte officeren på alle niveauer i stand til at være en intelligent kunde, i det tilfælde luftværns kapaciteter tilknyttes en Bataljonskampgruppe eller en Brigade.

Der er generelt enighed om at uddannelse og opretholdelse af et højt professionelt niveau er afgørende, men der er forskellige opfattelser af hvordan og hvad det kræver. Flere lande arbejder med dual role princippet og fx US Marine Corps uddanner alle artillerister på op til tre våbensystemer (HIMARS, 155 mm ART og 120 mm MT). Tilsvarende opstiller Sverige ildstøttebatterier med den nye ARCHER 155 mm Haubits med deltids ansatte soldater (en form for reserve entitet eller mobiliseringsoldater). Herhjemme har vi hidtil anlagt den tilgang at dual role alene er relevant med et langt varsel (flere måneder), da dual role umiddelbart er vanskelig at forene med enheder på højt beredskab og det er tidsmæssigt krævende at opretholde et tilstrækkeligt højt professionelt niveau - også hvad angår samvirke.

Simulation anvendes i stadig stigende grad ved alle nationer og fx drøftes også om simulation kan erstatte live controls for FAC uddannelse og mulighed for at holde status. Interessant bliver det også at følge Tysklands bestræbelser på at etablere et stort multinationalt simulations- og trænings center i Idar Oberstein. Her hjemme er vi også i fuld gang med at styrke vores fokus på simulationsområdet og der er i min optik store perspektiver i vore egne simulationsfaciliteter (FIRES, VBS, FAC-træner og den kommende integration med Hærens Taktiske træner og Steel Beast). Tilsvarende ser jeg store perspektiver i mandbårne og køretøjsmonterede (laser duel) systemer, som kan give soldaten forståelse (og respekt) for virkning fra alle våbentyper – herunder ildstøtte og også den vej styrke forståelse for ildkontrol foranstaltninger (Fires Support Coordination Measures).

AFSLUTNING

Er der grund til bekymring? Er det hele kun godt? Er vi med på "beatet" i Danmark? Er hurtigere, højere mm svaret på fremtidens udfordringer? Ja og nej. Det er min opfattelse at vi er realistiske og at vi er i færd med at spille på de rigtige heste. Vi vil digitalisering og vi vil det med bl.a. interoperabilitet for øje, således vi kan samarbejde med relevante partnernationaliteter. Den øgede grad af digitalisering og afhængighed af teknologi giver dog også anledning til overvejelser og måske bekymring. Vi skal i uddannelsen også holde fast i de basale færdigheder og passe på ikke at miste evnen til fx at læse et kort. Hærens overgang til ny uddannelsescyklus med 1 år på beredskab vil givet skabe mere tid til den grundlæggende uddannelse. Vi skal være ærlige om vores ambitionsniveau og åbent drøfte om vi nødvendigvis skal have alle typer kapaciteter - fx målopklaring og luftværn? Endelig skal vi fortsætte en velovervejede omstilling, hvor vi drager lære af de rigtige erfaringer fra fx Afghanistan og tager dem med over i en ny kontekst. Som et eksempel i den sammenhæng er det nok vigtigt at vi fx ikke lader os forblinde af moderne præcisions ammunition som det eviggyldige middel til alle situationer. Evnen til at bekæmpe flademål er mindst lige så vigtig - men ikke nødvendigvis forenelig med en decental indsættelse af (få) ildstøttemidler. Der er således god grund til at bevare fleksibiliteten og ikke låse sig fast på én løsning når vi indsætter vores ildstøttemidler. Vores doktrin favner i min optik den nødvendige fleksibilitet, men et teknologi-boost i form af moderne affyrings systemer, moderne ammunition og fortsat digitalisering er en betingelse for at vi kan udnytte doktrinen og imødekomme behovet og dermed understøtte en moderne kamp med relevant, effektiv og interoperabel ildstøtte.